

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: EL PAISATGE LINGÜÍSTIC ENS PARLA

EIX: PARLAR I ESCOLTAR AL SERVEI DEL DESENVOLUPAMENT DE TOTES LES HABILITAT LINGÜÍSTIQUES

Centre: INS Pablo Ruíz Picasso
Adreça: c. Sant Feliu de Codines, 1 (08033-Barcelona)
Correu: inspicasso@gmail.com
Responsables activitat: David Bru i Marc Hortal
Nivell: 4t d'ESO
Curs acadèmic: 2020-2021
Publicació: juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

Pel que fa al context del centre, cal dir que el context lingüístic és majoritàriament de parla no catalana, amb la qual cosa, els alumnes mostren un domini baix de la llengua vehicular de l'ensenyament català. El context social del barri de Torre Baró és d'una gran complexitat social. Ubicat a la perifèria de la capital catalana, aquest barri té una de les rendes familiars més baixes de la ciutat.

Quant al context de l'aula, es tracta d'un 4t C amb temaris adaptats respecte als grups A i B. El context lingüístic és majoritàriament llatinoamericà, castellà i paquistanès.

Pel que fa al nivell educatiu dels alumnes, fa uns cursos, aquests grups eren 4t PDC. I, tot i que actualment no poden fer pràctiques en cap centre, acadèmicament són alumnes equiparables als dels PDC antics, això és, alumnes que han mostrat dificultats varies en l'aprenentatge de llengües i assignatures científiques durant tota l'ESO, és a dir, tenen un temari adaptat a les seves necessitats d'aprenentatge. Molts d'ells venen d'AA o han tingut PSI durant tota l'ESO.

Les característiques curriculars d'aquests alumnes, quant a la competència lingüística: són alumnes que presenten dificultats quant al català per circumstàncies distintes (procedència, personals,...)

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

Es demana sortir al carrer, recollir paisatge lingüístic del barri, tant oral com escrit, i presentar-lo a classe davant dels alumnes amb el gènere discursiu de l'exposició oral.

3. L'activitat. Descripció de l'activitat.

Context de l'activitat i de la SD en què està inserida

Àmbit curricular

D'entrada, l'àmbit curricular més important en aquesta experiència de llengua oral és l'àmbit lingüístic, tot i que s'ha pretès dotar-lo d'una transversalitat natural que la faci interessant i apta per a poder avaluar les diferents competències transversals, com ara la digital i la d'àmbit personal

i social.

A la competència lingüística, tot i que l'objectiu principal és cercar la llengua vehicular al carrer, els alumnes es trobaran que el català viu amb harmonia amb d'altres llengües, la primera de les quals, és el castellà. En aquest sentit, als barris de Barcelona hi ha moltes plaques de noms de carrers en castellà que no s'han tret a fi de conservar aquesta convivència lingüística vital. Altres llengües com l'anglès, l'àrab i el xinès també hi conviuen. Cal que descobreixin on i per què.

Objectius generals d'aprenentatge

- Conscienciar els alumnes que l'aprenentatge de llengües no és només curricular, sinó que l'objectiu bàsic d'aprendre una llengua és utilitzar-la, i en aquest cas, la llengua vehicular, usar-la al carrer, però sobretot cercar-la a través del paisatge lingüístic dels barris de Barcelona i dels discursos orals dels seus veïns.
- Millorar el nivell de la llengua vehicular, tant l'escrit com l'oral.
- Cercar per ells mateixos les mostres de català al paisatge lingüístic i ésser conscient del multilingüisme existent al seu barri i a la ciutat.
- Potenciar el treball en equip i per rols segons les destreses de cada alumne. Ser conscients que sumant destreses s'aconsegueix un aprenentatge més significatiu i profund.
- Divertir-se amb les entrevistes dels informants del carrer i amb l'execució de fotografies de paisatge lingüístic.
- Aprendre les tècniques bàsiques de l'exposició oral i dur-les a la pràctica. Això és, conèixer el gènere expositiu, els trets bàsics d'una exposició oral.
- Crear un objecte concret: el mural.

Objectius específics de cada fase

Fase 1. Presentar la SD als alumnes. Explicar els conceptes bàsics: paisatge lingüístic, l'entrevista, treball en equip, exposició oral, ... Creació dels grups i determinar els rols de cada component i les feines a realitzar.

Fase 2. Sortir al carrer a fi de cercar informants a qui gravar i seqüències lingüístiques en plaques de carrer, aparadors, marquesines,... per poder fotografiar.

Fase 3. Posar en comú a l'aula la feina feta. Recopilar tots els materials aconseguits al carrer. Recordar-los què han de fer amb ells, això és, preparar un mural i un *PowerPoint* a través dels quals emmarcaran la presentació oral a classe.

Fase 4. Penjar els murals a les parets de fora de l'aula.

Fase 5. Fer ressò a tot l'institut de la feina realitzada: presentació dels treballs a la revista i a la ràdio de l'institut. Altres activitats.

Desenvolupament de la seqüència de l'activitat amb la indicació dels agrupaments

Els recursos emprats

- **Exemples de paisatge lingüístic** aportats pel professor per mitjà de fotografies inserides en fitxers del *classroom*:

<https://docs.google.com/document/d/1xk7UWztyY6oMD06Z6douVHk-8PTOwy-bHysq2dbuopc/edit?usp=sharing>

- **Explicació a l'alumnat del gènere de l'exposició oral:**

Preparació de l'exposició

- Elaboració d'un guió.
- Estructura de l'exposició.
- Estratègies explicatives.
  - + Elaborar un discurs clar, ordenat i explicitar-ne l'estructura.
  - + Dixis discursives.
  - + Contextualització del discurs.
  - + Ús de mitjans àudio-visuals.

Les activitats d'atenció a la diversitat

- Alumnes amb PI.
- Alumnes amb dificultats amb les llengües.

Els productes finals

- El mural.
- El PowerPoint.
- La presentació oral.

L'avaluació

- L'avaluació serà continuada. Els alumnes han de percebre que, tot i que hi haurà un producte final, l'avaluació final obtinguda no és un producte final, sinó que l'avaluació és un camí que s'assoleix a cada moment, ja que les destres dels alumnes no milloren de cop i volta al final de la seqüència didàctica, sinó que es van visualitzant al llarg del desplegament de la seqüència per mitjà de les següents eines avaluatives: rúbriques per als alumnes (autoavaluació, coavaluació), dades que el docent anirà obtenint de la realització del mural, la presentació oral a l'aula i a la ràdio del Picasso, la interacció dins del grup, ...

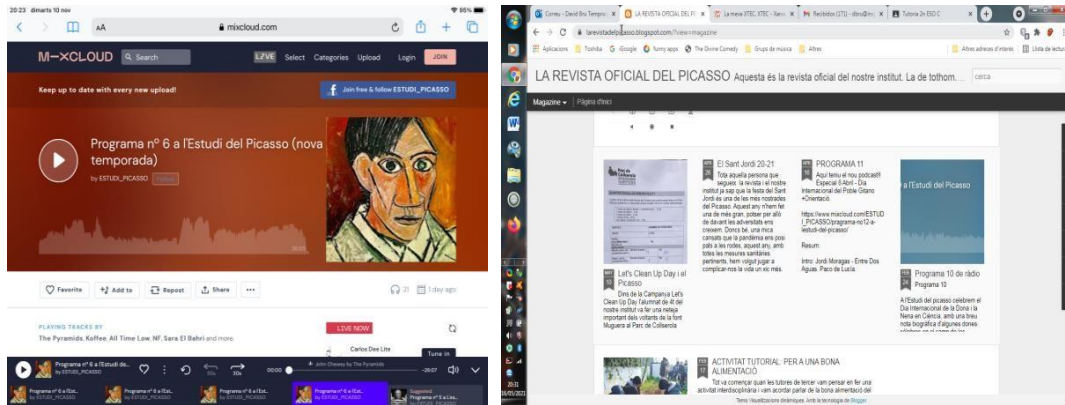
4. Punts forts de l'activitat

-**La sortida al carrer.** El fet de fer recerca al carrer i de cercar evidències de seqüències lingüístiques tant orals com escrites del paisatge lingüístic de Barcelona fa que l'alumne s'adoni que la llengua no és quelcom estable, estancat o inamovible, sinó que és una riquesa dinàmica, que trobem arreu dels barris en una calidoscòpica i fràgil harmonia anomenada multilingüisme.

-La **realització de murals** amb cartolines, que penjaran a les parets dels passadissos.

-**Presentació** de l'activitat a la **revista** i a la **ràdio** de l'institut.

5. Resultats.

- Vinculació, sentit de pertinença dels alumnes amb el seu barri.
- Consciència lingüística dels alumnes de la llengua vehicular de l'ensenyament projectada en el paisatge lingüístic del seu barri i del multilingüisme existent.
- Millora de la competència lingüística.
- Reconeixement per part de l'alumnat que el producte o productes finals han estat significatius, útils i valuosos per al seu aprenentatge.

6. Conclusions

D'entrada, per bé que encara cal polir força aspectes de la seqüència didàctica, valorem l'activitat de manera positiva ja que els punts claus de l'activitat responen satisfactòriament als objectius principals del curs, això és, introduir l'oral de manera significativa en el dia a dia de l'institut, ja que es pot adaptar a qualsevol nivell i grup.

A més, els alumnes surten al carrer i es troben amb evidències reals de llenguatge oral i escrit. Tot i que l'entrevista no és el gènere principal tractat a la seqüència didàctica, la interacció real i espontània amb gent del barri fa que es projectin en l'entorn que coneixen i es senten segurs per obtenir seqüències lingüístiques d'informants coneguts i paisatge lingüístic que tal vegada mai s'havien parat a observar. A través de l'oral i l'escrit potencien la competència transversal personal i social.

Finalment, l'objecte final creat, una exposició oral davant dels seus companys, és plenament significatiu ja que allí on viuen i passegen han trobat els elements necessaris per construir quelcom útil per transmetre als seus companys.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

- <http://inspicasso.cat/>
- <https://twitter.com/InstitutPicasso>
- <https://larevistadelpicasso.blogspot.com/>
- <https://www.facebook.com/iespicasso.activitats>